

آموزش کاربردی قرائت قرآن مجید

مجدد ابوالکلیلیان

www.ketab.ir

www.DEHSARA.com

سرشناسه	ابراهیمیان، مجید، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور	آموزش کاربردی قرائت قرآن مجید (روخوانی و روانخوانی، فسیح خوانی و ... / مجید ابراهیمیان.
مشخصات نشر	رشت : دهسرا.
مشخصات ظاهری	۶۴ ص.
شابک	۵-۱۳۷-۱۹۷-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	اقیفا
موضوع	قرآن -- قرائت -- راهنمای آموزشی
موضوع	قرآن -- تجوید -- راهنمای آموزشی
رده بندی کنگره	۱۷۱۸ الف / ۵ / BP ۷۲
رده بندی دیویی	۲۹۷ / ۱۵۱۰۷
شماره کتابشناسی ملی	۲۵۰۹۰۴۸

• نام کتاب : آموزش کاربردی قرائت قرآن مجید (به همراه سی دی آموزشی)

• مولف : مجید ابراهیمیان

• ناشر: انتشارات دهسرا ناشر برگزیده ی ۸۵، ۸۷، ۸۹، ۹۰، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۸ و ۱۴۰۳

دفتر مرکزی و نمایشگاه: رشت، خ لاکانی، ابتدای خ هفده شهریور

تلفن: ۰۹۷۱-۳۳۲۳-۳۳۲۶۰۰۵۵-۳۳۲۴۰۰۵۵-۰۱۳-۳۳۲۴۱۹۷۱ فکس: ۰۱۳-۳۳۲۴۱۹۷۱

• حروفچینی و صفحه آرای: انتشارات دهسرا

• طرح جلد: کانون تبلیغاتی دهسرا www.DEHSARA.com

• نوبت چاپ: تاریخ انتشار: چاپ هشتم، سال ۱۴۰۴

• شمارگان: ۱۰۰ جلد

• تعداد صفحات، قطع: ۶۴ صفحه، رقعی

• لیتوگرافی، چاپ و صحافی: لیتوگرافی همراهان، چاپ توکل

• شماره استاندارد بین المللی کتاب: ۵-۱۳۷-۱۹۷-۹۶۴-۹۷۸

• قیمت در سراسر کشور با لوح فشرده اورجینال: ۱۳۲،۰۰۰ تومان

www.DEHSARA.com

کلیه ی حقوق قانونی و شرعی برای مؤلف و ناشر محفوظ می باشد و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی، حق تکثیر تمام یا قسمتی از این اثر را نداشته و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۳	درس اول: آغاز قرائت
۱۴	درس دوم: تلفظ صحیح حرکات
۱۷	درس سوم: تلفظ حروف
۱۹	درس چهارم: آشنایی با بعضی از صفات اصلی حروف
۲۱	درس پنجم: آشنایی با نشانه‌ها
۲۴	درس ششم: حروف ناخوانا ۱
۲۶	درس هفتم: حروف ناخوانا ۲
۲۹	درس هشتم: حروف ناویسا
۳۱	درس نهم: تلفظ ۱۰ حرف ویژه
۳۵	درس دهم: وقف

سوره‌های منتخب

۳۹	سوره‌ی مبارکه‌ی حمد
۴۰	سوره‌ی مبارکه‌ی حجر
۴۶	سوره‌ی مبارکه‌ی لقمان
۵۰	سوره‌ی مبارکه‌ی رحمن
۵۳	سوره‌ی مبارکه‌ی واقعه
۵۷	سوره‌ی مبارکه‌ی مدثر
۶۰	سوره‌ی مبارکه‌ی تکویر
۶۱	سوره‌ی مبارکه‌ی اخلاص
۶۱	سوره‌ی مبارکه‌ی فلق
۶۱	سوره‌ی مبارکه‌ی ناس
۶۲	منابع

بسم الله الرحمن الرحيم

«... فَأَقْرَأُوا مَا تيسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ...»^۱

«پس در هر حال آن چه میسر است به قرائت قرآن پردازید».

پیشگفتار

در میان علوم اسلامی اولین علمی که بوجود آمد علم قرائت قرآن مجید بوده است. علم قرائت عبارت است از (اداء کردن صحیح کلمات قرآن مجید). در این ارتباط تاریخ حاکی است که در زمان حیات پیامبر (ص) مرکزی شبیه به کانون تعلیم قرائت و حفظ و تمرین به وجود آمده که ایشان بر آن نظارت داشته و مردم را به فراگیری و حفظ آیات قرآن مجید تشویق و ترغیب می نمودند.

لذا امر تعلیم و آموزش قرائت قرآن کریم توسط شخص پیامبر (ص) آغاز گردید. در مورد ارزش و فضیلت قرائت قرآن مجید سخنان بسیاری از معصومین (علیهم السلام) وجود دارد من جمله:

قال رسول الله (ص): «أَفْضَلُ عِبَادَةِ أُمَّتِي قِرَاءَةُ الْقُرْآنِ».^۲

برترین عبادت امت من قرائت قرآن است.

قال الإمام الصادق (ع): «يَنْبَغِي لِلْمُؤْمِنِ أَنْ لَا يَمُوتَ حَتَّى يَتَعَلَّمَ الْقُرْآنَ أَوْ يَكُونَ فِي تَعْلُمِهِ».^۳

شایسته است که انسان مومن نمیرد تا قرآن را بیاموزد یا در حال آموزش آن باشد.

۱- سوره مزمل آیه ۲۰

۲- کنز العمال، ج ۱، ص ۵۱۱

۳- بحار الانوار ج ۹۲، ص ۱۸۹، حدیث ۱۳

قرائت قرآن با لحن عربی

پیامبر اکرم (ص) در این باره چنین می‌فرمایند:

«إِقْرَءُوا الْقُرْآنَ بِلُحُونِ الْعَرَبِ وَ أَصْوَاتِهَا»^۱

قرآن را با لهجه و آهنگ عربی بخوانید.

و لذا این امر یکی از مراحل مهم قرائت قرآن کریم به شمار می‌رود و در این کتاب نیز سعی کرده‌ایم قرائت قرآن را با لهجه‌ی عربی آموزش دهیم. به طور کلی به نظر می‌رسد لهجه‌ی عرب سه کلید اصلی و مهم دارد:

۱- تلفظ حرکات عرب

۲- تلفظ حروف عرب

۳- تفخیم و ترفیق (صداها‌ی پر حجم و کم حجم)

در واقع با فراگیری این سه مطلب از لهجه‌ی فارسی در کلام عرب دور شده و قدم به دایره «فصاحت» کلام وحی می‌گذاریم.

علمی که در قرائت قرآن مجید دخالت دارند:

- ۱- رسم الخط (رسم و ضبط): روش‌های نگارش و ضبط کلمات قرآن کریم و نحوه علامت گذاری و قواعد مربوط به آن.
- ۲- تجوید: ادای صحیح حروف همراه با رعایت صفات و احکام آن.
- ۳- وقف و ابتدا: شناخت عبارات و کلمات در آیات قرآن مجید از لحاظ وقف، وصل و ابتدا که در القاء کلام الهی اهمیت بسیاری دارد.
- ۴- صوت و لحن: خواندن قرآن با صوت خوش و با لحن عربی، در واقع شناخت اصوات و آهنگ‌های مناسب لحن عربی به همراه اجرای فنون خاص قرائت برای اثر گذاری بیشتر.

ترتیل در قرائت قرآن مجید

ترتیل در لغت به معنای «بیان عبارت با زیبایی و نظم خاص» و در اصطلاح قرائت قرآن عبارت است از: «تلاوت حروف و کلمات قرآن به صورت «صحیح» و «شمرده» همراه با «تدبیر» در معانی آیات.»

اما ترتیل از لحاظ «سرعت» می‌تواند به سه روش صورت گیرد:

- ۱- تحقیق: «یعنی خواندن قرآن با سرعت کم و دقت زیاد» اکثر قریب به اتفاق قرائات، در مجالس و محافل به همین روش صورت می‌گیرد (قرائت مجلسی).

۱- رسم الخط دو بخش دارد. ۱- مربوط به حروف الفبا و کلمات (رسم المصحف)

۲- مربوط به حرکات و علائم (ضبط المصحف)

مشهورترین نسخه قرآنی در بین مسلمانان نسخه قرآنی به خط (عثمان طه) می‌باشد که سوره‌های منتخب این کتاب نیز با این رسم الخط نوشته شده است.

۲- تدویر: «یعنی خواندن قرآن با سرعت متوسط» این همان روشی است که در میان مردم به روش ترتیل مشهور شده است. معمولاً تلاوت یک جزء از قرآن به این روش حدود یک ساعت به طول می‌انجامد.

۳- تحدیر: «یعنی خواندن قرآن با سرعت زیاد» توصیه می‌شود که مبتدیان از این روش استفاده ننمایند.

در این کتاب سعی شده است تا مراحل فشرده‌ای از «روخوانی و روان خوانی و فصیح‌خوانی و بخشی از تجوید و شیوه‌های نگارش قرآن کریم» بصورت کاربردی همراه با تمثیل بیان گردد؛ بدین خاطر یادآور می‌شویم که مطالعه‌کنندگان محترم برای بالا بردن سطح قرائت خویش علاوه بر شرکت در کلاس‌های آموزشی مدرسان ارجمند، به نوارها و لوح فشرده (سی دی) تلاوت اساتید و قاریان مشهور جهان گوش دهند. همچنین لوح فشرده (سی دی) آموزشی ضمیمه کتاب که تلاوت ترتیل (تدویر) سوره‌های منتخب این کتاب می‌باشد. توسط چند تن از قاریان محترم کشوری و بین‌المللی قرائت شده است. بدین خاطر پس از آموختن قواعد مربوطه، موارد آن را در لوح فشرده (سی دی) آموزشی این کتاب جستجو کرده و تمرین نمایند. در پایان از مدرسان محترم درس (آشنایی با قرائت قرآن کریم) و صاحب نظران ارجمند، تقاضا می‌شود، اگر نقصی در این مجموعه مشاهده می‌کنند ما را مطلع سازند.

«اللَّهُمَّ أَحْسِنَّا مَعَ الْقُرْآنِ»

پاییز ۱۳۹۰ - سیلان

مجید ابراهیمیان